

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS VŠĮ KRUOPIŲ AMBULATORIJOJE, INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE

2022-09-30
Kruopiai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu Nr. IX-904, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, 2022 m. III ketvirtį VŠĮ Kruopių ambulatorijoje atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktais, kuriuose nustatyta, kad *pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas* (2 punktas), *atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti* (3 punktas), korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas VŠĮ Kruopių ambulatorijos interesų konfliktų valdymo srityje.

Analizuotas laikotarpis: 2022 m. sausio 1 d. – 2022 m. rugpjūčio 31 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko VŠĮ Kruopių ambulatorijos vyr. finansininkė, atsakinga už korupcijos prevenciją ir jos kontrolę įstaigoje, naudojant teisės aktų ir dokumentų analizės, lyginamąjį bei žodinės apklausos metodus.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės interesų konfliktų valdymo srityje, kriterijų vertinimas:

1) Ar įstaigoje atliekama darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir jų derinimo kontrolė ir stebėseną?	Taip
2) Jei viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir jų derinimo kontrolė ir stebėseną atliekama, ar įstaigoje patvirtinta privačių interesų derinimo ir nusišalinimo tvarka?	Taip Darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi bei kontrolės vykdymo tvarkos aprašas patvirtintas 2022-01-11 Įsakymu Nr. T-4
3) Ar įstaigoje sudarytas pareigybių, kurias užimantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas?	Taip Darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi bei kontrolės vykdymo tvarkos aprašas patvirtintas 2022-01-11 Įsakymu Nr. T-4 Priedas Nr.1
4) Ar įstaigos interneto svetainėje yra skelbiamas sudarytas sąrašas pareigybių, kurias užimantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus?	Taip Informacija patalpinta įstaigos interneto svetainėje
5) Jei viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir jų derinimo kontrolė ir stebėseną atliekama, ar įstaigoje yra paskirtas įgaliotas asmuo, kuris kontroliuoja, kaip darbuotojai, privalantys deklaruoti privačius interesus, laikosi Lietuvos	Taip 2016-08-01 Įsakymas Nr. T-29.1/16

Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatų?	
6) Jei viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir jų derinimo kontrolė ir stebėseną atliekama, ar įstaigoje nustatytu periodiškumu atliekama darbuotojų privačių interesų deklaracijose pateiktos informacijos analizė ir stebėseną?	Peržiūrima 1 kartą metuose arba įdarbinus naują darbuotoją
7) Jei viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir jų derinimo kontrolė ir stebėseną atliekama, ar įstaigos vadovas ir administracijos padalinių vadovai supažindinami su atliktos darbuotojų privačių interesų deklaracijų analizės ir stebėsenos rezultatais?	Taip Supažindinamas įstaigos vadovas.
8) Ar įstaigoje patvirtinta dovanų teikimo ir priėmimo politika?	Taip Įstaigos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašas patvirtintas 2022-01-18 Įsakymu Nr.T-5
9) Ar įstaigoje yra patvirtinta dovanų registravimo ir vertinimo tvarka?	Taip Įstaigos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašas patvirtintas 2022-01-18 Įsakymu Nr.T-5
10) Ar įstaigoje su dovanų registravimo, vertinimo, apskaitymo ir saugojimo tvarka supažindinami įstaigos, įmonės darbuotojai?	Taip
11) Ar įstaigoje laikomasi Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos, vadovai ar jų įgalioti asmenys yra įpareigoti informuoti į pareigas renkamus, priimamus ir skiriamus asmenis, ir asmenis, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus kitais pagrindais (deklaruojančio asmens statusą turintis asmuo) apie pareigą pateikti deklaraciją? Jeigu informuojama, tai kokių būdu tai daroma (el. paštu, žodžiu ar kt.)?	Taip Informuojama žodžių arba raštu
12) Ar įstaigoje įgyvendinama Įstatymo 5 str. 6 d. nuostata, t. y. ar pirkimų komisijų nariai, pirkimo organizatoriai, pirkimo iniciatoriai teikia deklaracijas iki pirkimų procedūrų pradžios?	Taip
13) Ar įstaigoje užtikrinama Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimo įstatymo 21 str. 2 d. nuostata, t. y. kad perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams turi reikalauti, kad kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją	Taip Yra pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimai
14) Ar įstaigoje užtikrinamos Įstatymo 11 str. 1 d. ir 2 d. nuostatos, t. y. kad deklaruojančiam asmeniui draudžiama	Taip

<p>dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas (toliau – atlikti tarnybines pareigas), jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais ir apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, prieš atlikdamas tarnybines pareigas arba pradėjęs jas atlikti, deklaruojantis asmuo privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį arba kitą į pareigas priimančią ar skiriančią subjektą, arba kolegialią valstybės ar savivaldybių instituciją (kai deklaruojantis asmuo yra kolegialios valstybės ar savivaldybių institucijos narys) ir asmenis, kurie kartu atlieka tarnybines pareigas ir pareikšti apie nusišalinimą, ir jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas?</p>	
<p>15) Ar įstaigoje siekiant išvengti tiesioginių ir akivaizdžių interesų konfliktų, susijusių su įstaigų darbuotojų turimais privačiais interesais (artimųjų asmenų darbu toje pačioje įstaigoje), įstaigų vadovai priima atitinkamus sprendimus ir taiko šias konfliktų valdymo priemones: priima darbuotojų pateiktus nusišalinimus, teikia darbuotojams rašytines rekomendacijas nuo kokių tarnybinių pareigų atlikimo jie privalo nusišalinti, vykdo tarnybinių pareigų ir atsakomybių pertvarkymą, atitinkamų funkcijų atlikimą paveda kitam darbuotojui, užtikrina, kad tarp giminystės ryšiais susijusių asmenų nebūtų tiesioginio pavaldumo ryšių?</p>	<p>Taip</p>

Įvertinus aukščiau nurodytą VŠĮ Kruopių ambulatorijos (toliau – Įstaiga) sritį, vadovaujantis korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metu gautais rezultatais, išvadoje suformuluoti siūlymai nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir pašalinti.

1. Atlikus analizę nustatyta, kad:

Interesų konfliktų valdymo veiklos srityje priimti teisės aktai būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų įgyvendinimui.

Vertinant interesų konfliktų valdymą Įstaigoje aktualus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas (toliau – Įstatymas). Šio Įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad institucijose ir įstaigose turi būti patvirtintas pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metu Įstaigoje galiojo Įstaigos vadovo 2022-01-11 d. įsakymu Nr.T-4 patvirtintas VŠĮ Kruopių ambulatorijos darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi bei kontrolės vykdymo tvarkos aprašas ir asmenų privalančių deklaruoti privačius interesus, sąrašas.

Patvirtinto Interesų deklaravimo ir interesų konfliktų sprendimo tvarkos aprašo tikslas *nustatyti darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis privačių interesų deklaravimo priežiūros bei viešųjų ir privačių interesų derinimo ir interesų konfliktų prevencijos užtikrinimo procesą, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) vykdymo kontrolės procedūras, o, kilus interesų konfliktui, – asmenų nusišalinimo ar nušalinimo nuo sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūras. Aprašas taikomas darbuotojams nurodytiems Asmenų, turinčių deklaruoti privačius interesus, sąraše (toliau – Sąrašas), kurie, privalo deklaruoti privačius interesus.*

Į minėtą Sąrašą yra įtrauktos visos Įstaigoje patvirtintos pareigybės, kurioms privalomos Įstatymo nuostatos dėl privačių interesų deklaravimo (Įstatymo 2 straipsnio 5 d. 7 p. ir 4 straipsnio 3 d. 7 ir 8 p.)

Analizuojamu laikotarpiu Įstaigos darbuotojai, turintys deklaruoti privačius interesus, nebuvo patraukti atsakomybėn už Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pažeidimus.

Aukščiau minėtas patvirtintas aprašas yra paskelbtas Įstaigos interneto svetainėje www.kruopiuambulatorija.lt.

2. Interesų konfliktų valdymo srityje yra nustatyti asmenys, kuriems pavesta vykdyti Įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolę, asmens, vykdančio interesų deklaravimo kontrolę, įgaliojimai apibrėžti.

Įstatymų leidėjas Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu įpareigojo įstaigų vadovus ar jų įgaliotus atstovus kontroliuoti ir prižiūrėti kaip deklaruojantys asmenys laikosi šio įstatymo nuostatas.

Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių 44 punkte nustatyta, kad *įstaigų vadovai ar (ir) jų įgalioti atstovai, pirkimų vykdytojų vadovai arba jų įgalioti asmenys VTEK nustatyta tvarka registruojasi elektroninėje Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje sistemoje (PINGER). Šioje sistemoje atitinkama valstybės ar savivaldybės institucija, įstaiga administruoja joje dirbančių asmenų pateiktas Deklaracijas, o pirkimų vykdytojas - į pareigas paskirtų pirkimų komisijų narių, asmenų, pirkimų vykdytojų vadovų paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir pirkimų vykdytojų atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų, pirkimo iniciatorių, taip pat atlieka tokių deklaracijų apskaitą, deklaracijose nurodytų duomenų analizę bei įgyvendina kitas Įstatymo ir Taisyklių vykdymo priežiūros ir kontrolės funkcijas.*

Įvertinus Įstaigos direktorės 2022-01-11 d. įsakymu Nr.T-4 patvirtintą „*VšĮ Kruopių ambulatorijos darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi bei kontrolės vykdymo tvarkos aprašą*“ ir asmenų privalančių deklaruoti privačius interesus, sąrašą, nustatyta, kad Apraše įtvirtintos įstaigos darbuotojų ir darbuotojo, atsakingo už deklaracijų priežiūrą, prievolės vykdant Įstatymo nuostatų laikymosi kontrolę Įstaigoje. Darbuotojai yra supažindinti su Aprašu. Darbuotojas, atsakingas už deklaracijų priežiūrą, yra registruotas *PINGER* sistemoje.

3. Vidaus kontrolės sistema valdant interesų konfliktus įstaigoje funkcionuoja.

Vertinimo metu, nustatyta, kad visi darbuotojai, nurodyti sąraše, yra paskelbę deklaracijas sistemoje. Apie šį faktą yra informuotas ir įstaigos vadovas. Darbuotojai supažindinami su deklaracijų teikimo naujovėmis, nuolat primenama apie deklaracijų pateikimą ir atnaujinimą pasikeitus informacijai.

Įstaigos Interesų deklaravimo ir interesų konfliktų sprendimo tvarkos aprašo 8.7 punkte nustatyta pareiga *nušalinti pateiktų rekomendacijų nepaisantį darbuotoją nuo klausimų sprendimo ir informuoja Įstaigos direktorių, kad galimai yra pagrindas inicijuoti darbo pareigų pažeidimo patikrinimą.*

Vertinimo metu nustatyta, kad privačių interesų deklaracijos buvo tikslinamos Įstatymo nustatyta tvarka, deklaracijose pateikti tikslūs duomenys (pvz., tinkamai parenkami pareigų kodai ir kt)

Išvada.

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, darytina išvada, kad VšĮ Kruopių ambulatorijos interesų konfliktų valdymo veiklos srityje egzistuoja labai nedidelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Siekiant pašalinti ir valdyti korupcijos rizikos veiksnius, užtikrinti tinkamą Įstaigoje dirbančių asmenų privačių ir viešų interesų suderinimą, pirmenybės teikimą viešiesiems interesams, sprendimų nešališkumą bei užkirsti kelią atsirasti korupcijai, Įstaigos vadovui siūlau:

1. Informuoti darbuotojus apie privačių interesų deklaracijų pateikimą ir atnaujinimą pasikeitus pateiktai informacijai;

2. organizuoti darbuotojų, kvalifikacijos tobulinimą korupcijos prevencijos klausimais.

Asmuo atsakingas už korupcijos
prevenciją įstaigoje